

Klausimas, į kurį atsakoma žodžiu, O-00028/2023

Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai

Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnis

Andrey Kovatchev, Željana Zovko, Peter van Dalen

PPE frakcijos vardu

Tema: Humanitarinė padėtis Lačino koridoriuje

Nuo 2022 m. gruodžio 12 d. Azerbaidžanas faktiškai blokuoja Lačino koridorių – vienintelę sausumos jungtį tarp Kalnų Karabacho ir Armėnijos Respublikos. Iš pradžių koridorių užblokavo spontaniškai susibūrusi grupė aplinkosaugos aktyvistų, protestavusių prieš tariamą kasybos veiklą šioje teritorijoje. 2023 m. vasario 22 d. Tarptautinis Teisingumo Teismas priėmė laikinąją privalomą priemonę nurodydamas, kad Azerbaidžanas privalo ... imtis visų turimų priemonių, kad užtikrintų nekliudomą asmenų, transporto priemonių ir krovinių judėjimą Lačino koridoriu abiem kryptimis. Ši priemonė iki šiol neįgyvendinama. Be to, balandžio mėn. 23 d. Azerbaidžanui įsteigus savo ginkluotųjų pajėgų kontrolės punktą, jis dar labiau sustiprino faktinę prieigą prie koridoriaus kontrolę. 2020 m. lapkričio 9 d. trišalio pareiškimo 6 punkte teigiama, kad Lačino koridorių ir toliau kontroliuoja Rusijos Federacijos taikos palaikymo kontingentas, o Azerbaidžanas užtikrina saugų piliečių, transporto priemonių ir prekių judėjimą šiuo koridoriu abiem kryptimis. Nuo praėjusių metų lapkričio mėn. reguliarus asmenų, transporto priemonių ir krovinių judėjimas yra smarkiai sutrikdytas. 120 000 armėnų, gyvenančių Kalnų Karabache, gyvybei iškilio pavojus. Jiems sunku įsigyti naujų atsargų ir trukdoma laisvai judėti, taip pat jiems ribojamas dujų ir elektros energijos tiekimas. Armėnijos atstovai tai laiko humanitarine katastrofa. Armėnai Kalnų Karabache kenčia vykstant taikos deryboms, kurioms vienu metu tarpininkauja Pirmininkas Charles Michel (ES vardu), Jungtinės Amerikos Valstijos ir Rusija. Šiomis sudėtingomis aplinkybėmis, kai žmonių kančios yra persmelktos viltimi, kurią įžiebė derybos aukščiausiu politiniu lygmeniu, kyla toliau pateikiami klausimai:

- 1) Kaip Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis vertina armėnų padėtį Kalnų Karabache ir jų likimą? Ką jis ir jo tarnybos iki šiol padarė, kad paskatintų Azerbaidžaną laikytis Tarptautinio Teisingumo Teismo priemonės ir atkurti nekliudomą žmonių, transporto priemonių ir krovinių judėjimą Lačino koridoriu abiem kryptimis?
- 2) Ar Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis mano, kad Lačino koridoriaus atblokavimas turėtų būti išankstinė sąlyga tolesnėms Armėnijos ir Azerbaidžano deryboms, kurioms tarpininkauja ES, vykdyti ir tai turėtų būti vertinama kaip Azerbaidžano geros valios gestas?
- 3) Atsižvelgiant į vykstančias taikos derybas, kurioms vienu metu tarpininkauja ES, JAV ir Rusija, ką Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis mano apie tai, koku būdu būsime taikos susitarime turėtų būti veiksmingai užtikrintas armėnų saugumas Kalnų Karabache? Ar jis mano, kad tam turėtų būti pasitelktos tarptautinės karinės pajėgos, kurias remtų Jungtinės Tautos arba regioninės organizacijos?

Pateikta: 2.6.2023

Atsakyti iki: 3.9.2023